

A SEVESO III. Irányelv bevezetésével kapcsolatos hazai tapasztalatok

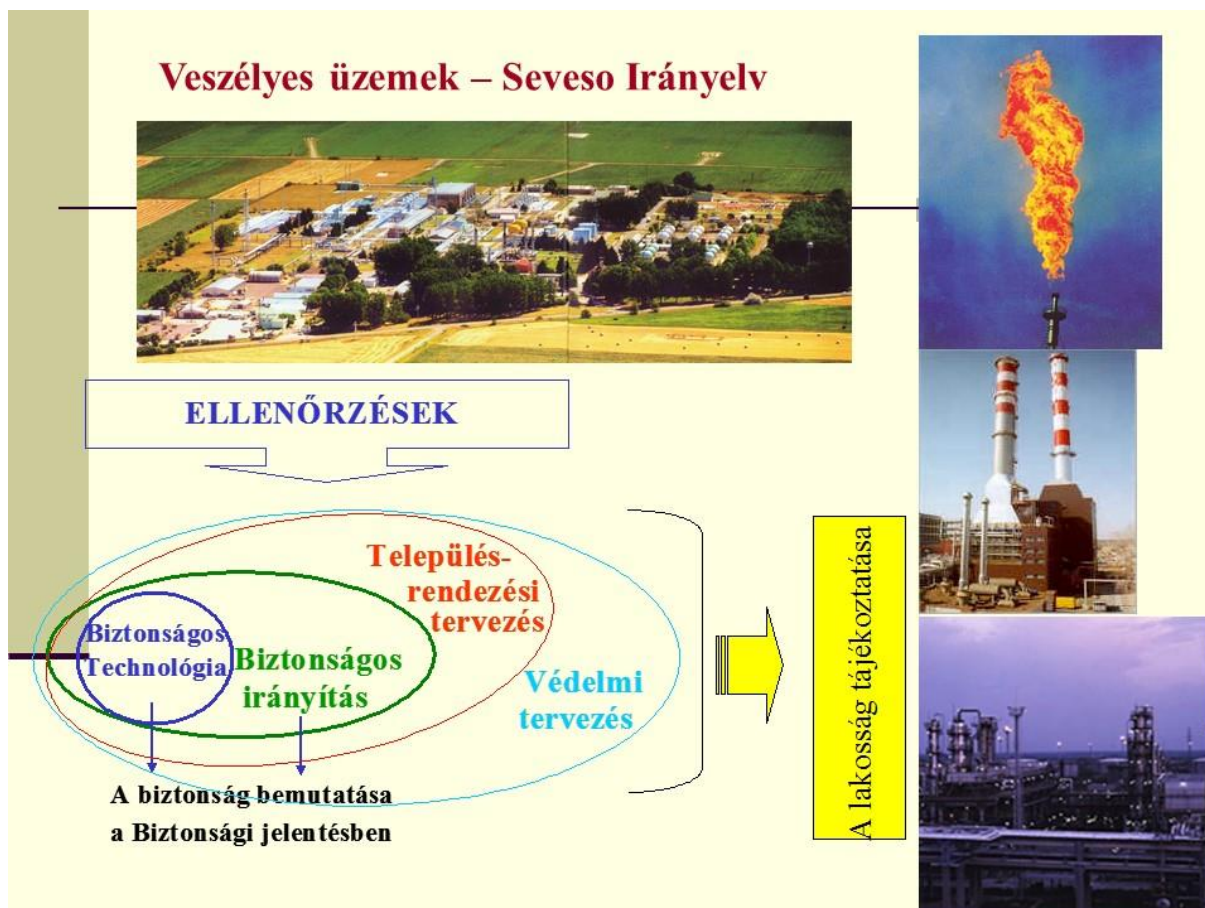
Dr. Vass Gyula t. ezredes
főosztályvezető
BM OKF Veszélyes Üzemek Főosztály

2015. november 26.

A nemzetközi szabályozás kialakulása és szélesedése

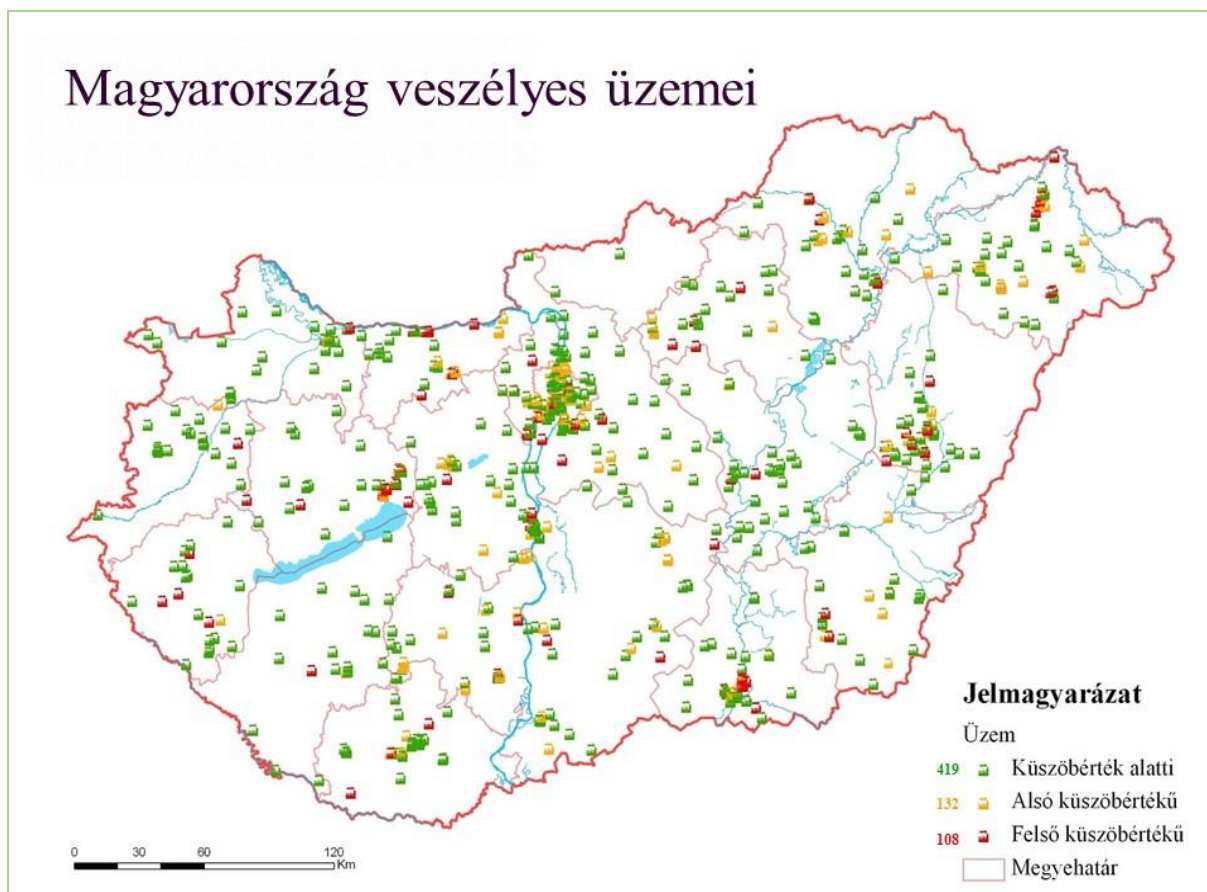
Kibocsátás éve, rövidített elnevezés	Hazai jogba történő átültetés
1982. Seveso I. irányelv (82/501/EGK)	134/1996. (VIII. 28.) Korm. rendelet
1992. Ipari Baleseti Egyezmény (ENSZ EGB)	128/2001. (VII. 13.) Korm. rendelet
1992. Határvízi Egyezmény (ENSZ EGB)	130/2000. (VII. 11.) Korm. rendelet
1992. OECD Irányelvek a vegyi balesetek megelőzésére (C(92)1)	az európai uniós szabályozással lényegében megegyezik
1994. Szófiai Konvenció (Duna védelmi Egyezmény)	74/2000. (V. 31.) Korm. rendelet
1996. Seveso II. irányelv (96/82/EK)	1999. évi LXXIV. törvény IV. fejezet, 2/2001. (I. 17.) Korm. rendelet
1999. „Víz és Egészség Jegyzőkönyv” a Határvízi Egyezményhez	213/2005. (X. 5.) Korm. rendelet
2003. Kijevi Jegyzőkönyv	Hazai ratifikálása megtörtént
2003. a Seveso II. irányelv módosításáról szóló 2003/105/EK irányelv	2006. évi VIII. törvény a Kat. módosításáról, 18/2006. (I. 26.) Korm. rendelet
2012. Seveso III. EU Irányelv (2012/18/EU)	2013. évi CXCV. törvény, 34/2015. (II.27.) Korm. rendelet

Veszélyes üzemek típusai, kötelezettségei a veszélyes anyag mennyiségének függvényében

<p>SEVESO Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem</p> <p>Küszöbérték alatti üzem</p> <p>-----</p> <p>Kat.tv. hatálya alá nem tartozó üzem</p>	<p>Felső küszöbértékű üzem Alsó küszöbértékű üzem</p> <p>Küszöbérték alatti üzem</p> <p>-----</p> <p>Kat.tv. hatálya alá nem tartozó üzem</p>	<div style="text-align: center; font-size: 2em; color: orange; margin-bottom: 10px;">↑</div> <p>biztonsági jelentés készítése; adatszolgáltatás a külső védelmi terv készítéséhez (önk. és hatósági feladat); biztonsági irányítási rendszer kiépítési és működtetése</p> <p>bejelentési kötelezettség, biztonsági elemzés készítése; súlyos baleset-megelőzési célkitűzések; adatszolgáltatás a településrendezési tervezés (önk. és hatósági feladat); belső védelmi tervezés; baleseti jelentési kötelezettség,</p> <p>bejelentési kötelezettség, ha a hatóság előírja, akkor súlyos káresemény elhárítási terv készítése, illetve külső védelmi tervhez adatszolgáltatás</p> <p>-----</p> <p>veszélyes anyagokkal kapcsolatos kémiai biztonsági szabályok; vízminőségi kárelhárítási üzemi terv; veszélyes hulladék létesítmények havária terve veszély-elhárítási alapterv készítése; tűzoltási terv készítése; munkavédelmi előírások; tűzvédelmi előírások műszaki biztonsági előírások</p>
---	---	--

Magyarország veszélyes üzelei

Seveso II. Irányelv módosításának okai

A hatály hozzáigazítása a CLP Rendelethez, (az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 1272/2008/EK RENDELETE).

Az irányelvnek a végrehajtásra vonatkozó részletesebb szabályozási igénye. Továbbá az irányelv bizonyos részeinek bővítése, pontosítása.

- Fogalmak, hatály
- Biztonsági dokumentációk felülvizsgálata
- Hatósági ellenőrzés
- Nyilvánosság tájékoztatása, részvétel a döntéshozatalban

Seveso III. Irányelv hazai jogrendbe ültetését szolgáló jogszabályok:

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló **2011. évi CXXVIII. törvény** (hatályos: 2012. január 1.)

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló **219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet** (hatályos: 2012. január 1.)

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet módosításáról szóló **476/2013. (XII. 17.) Korm. rendelet** (hatályos: 2013. december 25.) (nehéz fűtőolaj, 2014. február 14.)

Az egyes törvényeknek a katasztrófák elleni védekezés hatékonyságának növelésével összefüggő módosításáról szóló **2013. évi CXCV. törvény** (kihirdetve: 2013. november 29., hatályos: 2015. június 1.)

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet módosításáról, valamint az egységes kormányzati ügyiratkezelő rendszerrel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló **34/2015. (II. 27.) Korm. rendelet** (kihirdetve: 2015. február 27., hatályos: 2015. június 1.)

A Kat. törvény módosításai:

- **Módosuló és új fogalmak:**
 - Üzemeltető
 - Veszélyes anyag
 - Veszélyes anyagok jelenléte
 - Veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény
 - Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem
- **A törvény IV. fejezetének hatályában történő változások**
- **Módosuló üzemeltetők kötelezettségei**
 - Köteles haladéktalanul bejelenteni az üzem ideiglenes leállítását, végleges bezárását.
 - Köteles felülvizsgálati eljárást kezdeményezni a jelen lévő veszélyes anyagok mennyiségének jelentős csökkenése, vagy felhasználási folyamatának jelentős változása esetén; az üzem besorolásának megváltozása esetén.
- **Módosuló hatósági feladatok**
 - A hatóság a hatósági ellenőrzésen tapasztaltak alapján is megállapíthatja a dominóhatásban érintett üzemek körét.
 - A hatóság üzemzavarok kivizsgálása érdekében is tarthat hatósági ellenőrzést.

Rendeleti módosítások:

- Új fogalmak bevezetése:
Keverék
Érintett nyilvánosság
- Tárolás fogalmának módosítása
- Nyilvánosság biztosítása érdekében a BJ/BE kivonatának szükséges tartalmi elemeinek meghatározása.
- BJ/BE soron kívüli felülvizsgálati kötelezettség megállapítása veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset bekövetkezése esetére.
- Dominóhatásban érintettek szélesebb körű vizsgálatára vonatkozó eljárási szabályok megalkotása.
- Hatósági ellenőrzés rendszerének pontosítása
- Településrendezési tervezéssel kapcsolatos változások átvezetése.
- A veszélyes anyagokkal kapcsolatos „felmentésre” vonatkozó rendelkezések megalkotása.
- Mellékletek aktualizálása.
- Hatálybalépés és dokumentáció módosítási kötelezettség megállapítása.

1. melléklet táblázatai

Veszélyességi osztályok

Új veszélyességi osztályok a SEVESO III. Irányelvben	Küszöbmennyiség (tonnában)	
	alsó	felső
„H” szakasz – EGÉSZSÉGI VESZÉLYEK		
H1. AKUT TOXICITÁS	5	20
H2. AKUT TOXICITÁS	50	200
H3. CÉLSZERV TOXICITÁS	50	200
„P” szakasz – FIZIKAI VESZÉLYEK		
P1. a ROBBANÓANYAGOK	10	50
P1. b ROBBANÓANYAGOK	50	200
P2. TŰZVESZÉLYES GÁZOK	10	50
P3. a TŰZVESZÉLYES AEROSZOLOK	150 (nettó)	500 (nettó)
P3. b TŰZVESZÉLYES AEROSZOLOK	5 000 (nettó)	50 000 (nettó)
P4. OXIDÁLÓ GÁZOK	50	200
P5. a TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK	10	50
P5. b TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK	50	200
P5. c TŰZVESZÉLYES FOLYADÉKOK	5 000	50 000
P6. a ÖNREAKTÍV ANYAGOK ÉS KEVERÉKEK és SZERVES PEROXIDOK	10	50
P6. b ÖNREAKTÍV ANYAGOK ÉS KEVERÉKEK és SZERVES PEROXIDOK	50	200
P7. PIROFOROS FOLYADÉKOK ÉS SZILÁRD ANYAGOK	50	200
P8. OXIDÁLÓ FOLYADÉKOK ÉS SZILÁRD ANYAGOK	50	200
„E” szakasz – KÖRNYEZETI VESZÉLYEK		
E1. A vízi környezetre veszélyes az akut 1 vagy a krónikus 1 kategóriában	100	200
E2. A vízi környezetre veszélyes a krónikus 2 kategóriában	200	500
„O” szakasz – EGYÉB VESZÉLYEK		
O1. Anyagok vagy keverékek az EUH014 figyelmeztető mondatral	100	500
O2. Az 1. kategóriába tartozó, vízzel érintkezve tűzveszélyes gázokat kibocsátó anyagok és keverékek	100	500
O3. Anyagok vagy keverékek az EUH029 figyelmeztető mondatral	50	200

1. melléklet táblázatai

Nevesített veszélyes anyagok

(2+14 új)

Új nevesített veszélyes anyagok a SEVESO III. Irányelvben	Küszöbmennyiség (tonnában)	
	alsó	felső
Kőolajtermékek és alternatív üzemanyagok d) nehéz fűtőolajok; e) alternatív üzemanyagok, amelyek az a)–d) pontban említett termékekkel megegyező célokat szolgálnak, valamint gyúlékonyságuk és környezeti veszélyeik tekintetében hasonló tulajdonságokkal bírnak	2 500	25 000
Vízmentes ammónia	50	200
Bór-trifluorid	5	20
Hidrogén-szulfid	5	20
Piperidin	50	200
Bisz(2-dimetil-amino-etil) (metil)amin	50	200
3-(2-etilhexiloxi)propil-amin	50	200
Nátrium-hipoklorit vízi akut 1. kategóriába [H400] sorolt keverékei, amelyek 5 %-nál kevesebb aktív klórt tartalmaznak, és amelyek az 1. táblázat egyik veszélyességi osztályába sem sorolhatóak be.	200	500
Propil-amin	500	2 000
Tercier-butil-akrilát	200	500
2-metil-3-butén-nitril	500	2 000
Tetrahidro-3,5-dimetil-1,3,5, -tiadiazin-2-tion (Dazomet)	100	200
Metil-akrilát	500	2 000
3-metil-piridin	500	2 000
1-brom-3-klór-propán	500	2 000

SEVESO III. Irányelv átültetésével kapcsolatos képzések

- **Régiós szakmai továbbképzés a katasztrófavédelmi állomány részére** 2015 márciusában és áprilisában (5x1 nap, közel 800 fő részére),
- **Szakmai továbbképzés Balatonföldváron az iparbiztonsági területen dolgozó szervezetek, szakértők, üzemeltetők részére** 2015. májusában és júniusában (5x2 nap, közel 180 fő részére),
- **Hatósági, üzemeltetői feladatok ismertetése a Zala Megyei Iparkamara részére** 2015. június 9-én, Zalaegerszegen (közel 40 fő részére),
- **Továbbképzés a MOL Nyrt. kapcsolattartói és szakmai vezetői részére** 2015. június 24-én a MOL Nyrt. százhalombattai telephelyén (közel 50 fő részére)

Jogalkalmazást segítő útmutatók, módszertani kiadványok:

- **Üzemazonosítás**
- **Ideiglenes tárolás (szállítókonténerek)**
- **Mezőgazdasági tevékenységet végző üzemek körének meghatározása**
- **Veszélyes anyagok naprakész nyilvántartó rendszere**
- **BIR elemei (nyomon követési dokumentumok, folyamatos tökéletesítés)**
- **Hatósági ellenőrzés:**
 - **Ellenőrző vizsgálati program**
 - **Éves ellenőrzési terv**
- **Dominóhatás:**
 - **Rendelkezésre álló információk átadásának módja**
 - **A nem sorolt területek, fejlesztések figyelembe vétele**
- **Belső védelmi terv (védekezéshez szükséges megfelelő eszközök)**
- **Nyilvánosság biztosítása:**
 - **Engedélyezés során az érintett települések vonatkozásában**
 - **Veszélyességi övezeten belüli fejlesztés kapcsán**
 - **Honlapokon és súlyos baleset esetén való tájékoztatás**
- **Külső és természeti okok meghatározása**
- **Felhasználható dokumentumok körének meghatározása**
- **Biztonsági dokumentációk felülvizsgálata**

- **Útmutató a veszélyes tevékenységek azonosításáról**
(az útmutató elkészítésébe bevonásra kerültek a MAVESZ és a MAGYOSZ szakmai érdekvédelmi szervezetek)

**Az útmutató elérhető a
katasztrófavédelem honlapján az
alábbi címen:**

<http://www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/seveso/utmutato-a-veszelyes-tevekenyseg-azonositasahoz.pdf>

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

- **Logisztikai raktárbázisokra és a konténer terminálokra vonatkozó jogalkalmazási útmutató**

Az útmutató elérhető a katasztrófavédelem honlapján az alábbi címen:

<http://www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/seveso/Utmutato-Logisztikai-Raktarakhoz.pdf>

BELÜGYMINISZTERIUM
ORSZÁGOS KATASZTRÓFAVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

- **Mezőgazdasági tevékenységet végző küszöbérték alatti üzemek kisorolásáról szóló jogalkalmazási útmutató.**

A veszélyes tevékenység azonosításánál az összegzési szabály alkalmazása során a teljes veszélyes anyag mennyiség meghatározásakor figyelmen kívül hagyható a mezőgazdasági tevékenységet végző küszöbérték alatti üzem esetében a tartályban, palackban (beleértve a kapcsolódó technológiai berendezéseket) tárolt, az R. 1. melléklet 2. táblázat 18. sora szerinti veszélyes anyag.

Az útmutató elérhető a katasztrófavédelem honlapján az alábbi címen:

<http://www.katasztrofavedelem.hu/letoltes/seveso/mezogazdasagi-tevekenyseg-tajekoztato.doc>

Hatósági jogalkalmazást segítő körlevelek:

- **Veszélyes ipari védelmi ügyintéző végzettségével kapcsolatosan** - 9/2015. (III. 25.) BM rendelet értelmezése
- **Igazgatási szolgáltatási díjjal kapcsolatban** - díjak összefoglalása
- **Üzemazonosítási eljárás lefolytatásával kapcsolatban** - a jogszabályváltozás kapcsán nem éri hátrány a bejelentkező üzemeket
- **Határozatok közzétételével kapcsolatban** - csak a jogerős határozatot kell megküldeni
- **Veszélyességi övezet kijelölésével kapcsolatban** - külön döntésben kell kijelölni
- **Biztonsági dokumentáció kiegészítésére történő felszólítással kapcsolatban** - jogszabályváltozás kapcsán változott elemek összegzése

Jogszabályváltozás kapcsán módosítandó tartalmi elemek a jelenlévő veszélyes anyagok besorolásának változásán túl:

- a veszélyes anyagok **H-mondatai, fizikai formája**,
- a **dominóhatás** és a jogszabály hatálya alá nem tartozó telephelyek, területek és fejlesztések miatti okok, amelyek kiválthatják vagy fokozhatják egy súlyos baleset kockázatát vagy következményeit,
- a **külső veszélyeztetés** (földrengés és árvízi veszélyeztetés),
- az irányítási rendszerben, **biztonsági irányítási rendszerben történt változások** (figyelemmel az R. 3. melléklet 1.8.3., 1.8.4. és 1.8.6. pontjaiban foglaltakra),
- a **környezetterheléssel** járó súlyos balesetből származó veszélyeztetés elfogadhatóságának R. 7. melléklet 1.7. pontja szerint feltételei,
- a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben 2002. január 1-ét követően bekövetkezett veszélyes anyagokkal kapcsolatos **üzemzavarokból, súlyos balesetektől levonható tanulságok, a tett intézkedések elemzése**, valamint
- alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem esetében a **lakossági tájékoztató kiadvány elkészítéséhez szükséges kivonat**.

Új veszélyes üzemek 2015. június 1-ét követően – I.

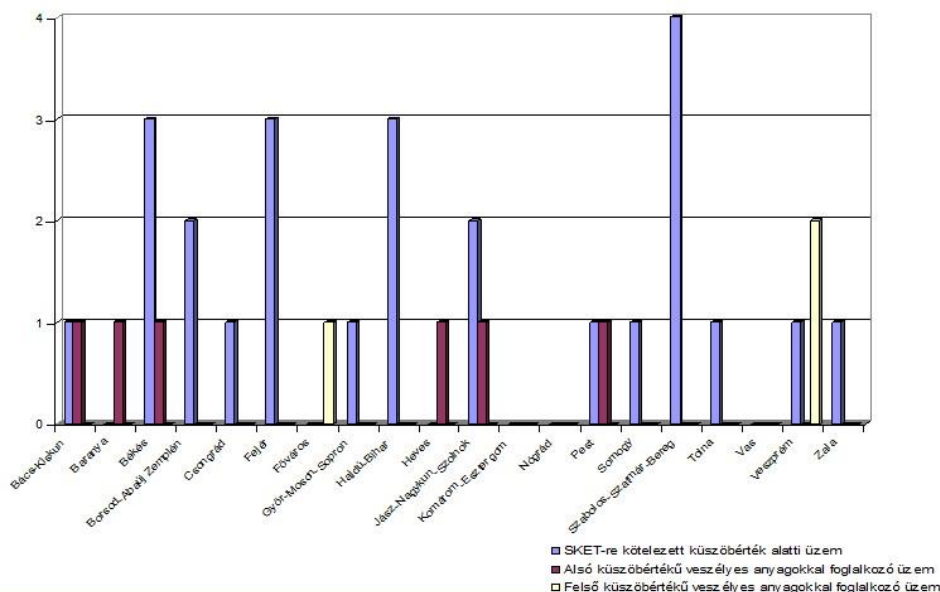
A 2015. június 1-i jogszabályváltozást követően 34 új üzem engedélyezése kezdődött meg 17 katasztrófavédelmi igazgatóságon.

- 6 alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem,
- 3 felső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem,
- 25 súlyos káresemény elhárítási terv készítésére kötelezett küszöbérték alatti üzem,

- a 34 üzemből 32 üzem jogkövető módon bejelentkezett, 2 üzemet a hatóság derített fel.

Új veszélyes üzemek 2015. június 1-ét követően – II.

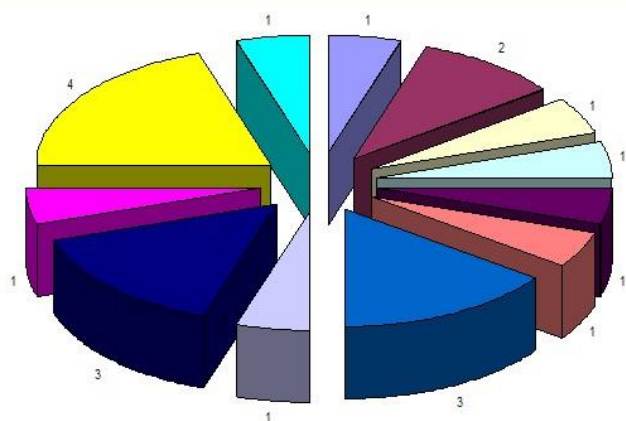
Besorolásukat megváltoztató veszélyes üzemek

11 katasztrófavédelmi igazgatóság összesen 20 veszélyes üzem kapcsán kapott soron kívüli felülvizsgálati jegyzőkönyvet, amelyből:

- 4 SKET-re kötelezett küszöbérték alatti üzemből lesz **alsó küszöbértékű** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem,
- 3 SKET-re kötelezett küszöbérték alatti üzemből lesz **felső küszöbértékű** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem,
- 8 **alsó küszöbértékű** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemből lesz **felső küszöbértékű** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem,
- 4 **alsó küszöbértékű** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemből lesz SKET-re kötelezett küszöbérték alatti üzem,
- 1 **felső küszöbértékű** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemből lesz **alsó küszöbértékű** veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem.

Besorolásukat megváltoztató veszélyes üzemek tevékenységi kör szerinti bontásban

- Általános építés, gyártás és összeszerelés
- Általános vegyipari gyártás (a jegyzékben mérséplően meghatározottak kivételével)
- Bányászati tevékenységek (a dúsítási maradék feldolgozása és fiziko-kémiai folyamatok)
- Gyógyszergyártás
- Hulladékártórási, -kezelési és ártalmatlanítási, veszélyeshulladék-kezelési
- Ipari gázok gyártása, előállítása
- Kártevőtörő szerek, biocidok és gombaölő szerek gyártása, tárolása
- Műanyag- és gumipar
- Műtrágyák gyártása és tárolása
- Nagy- és kiskereskedelmi tárolás és elosztás (kivéve az LPG-t, propán, bután, Propán-bután, ipari gázokat) pl.: Rektározás
- Petrolkémiai tevékenység / olajfinomítók
- Villamosenergia-termelés, -ellátás és -elosztás (pl.: erőmű)

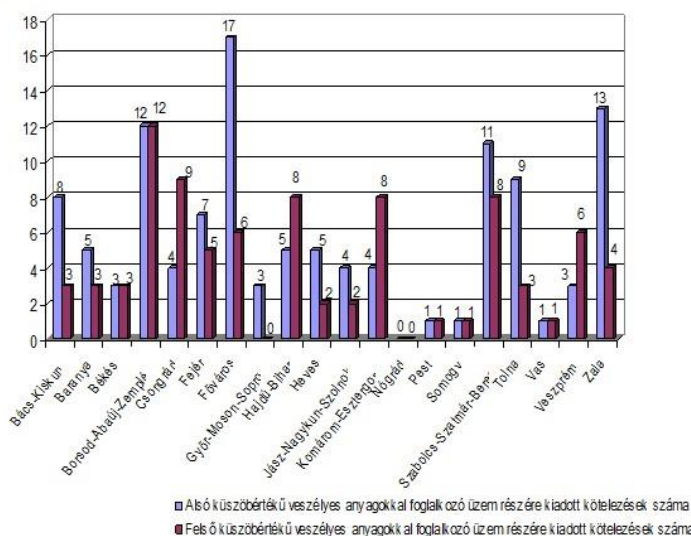
A besorolást megváltoztató üzemek 30 %-a növényvédőszer és műtrágya tárolással, 20%-uk pedig olajipari tevékenységgel foglalkozik

Besorolásukat nem megváltoztató veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek

A katasztrófavédelem területi szervei a jogszabályváltozást követően összesen **116 alsó és 85 felső küszöbértékű már működő besorolását nem megváltoztató veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem részére írta elő a biztonsági elemzés, biztonsági jelentés kiegészítésének elkészítését, illetve jelentős változtatás esetén a biztonsági elemzés, biztonsági jelentés egységes szerkezetbe történő elkészítését.**

Határidő: 2016. június 1.

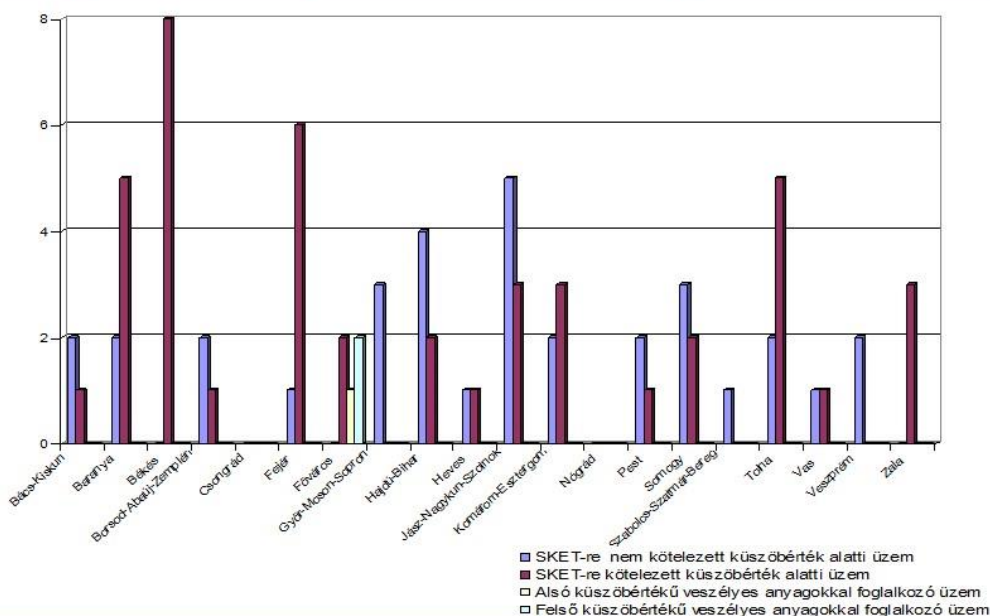
Jogszabályváltozás kapcsán kisorolt veszélyes üzemek – I.

A jogszabályváltozást követően **18 katasztrófavédelmi igazgatóság összesen 80 veszélyes üzem esetében végezte el Kat. IV. fejezet hatálya alól történő kisorolást, amelyből:**

- 62 mezőgazdasági tevékenységet végző küszöbérték alatti üzem, a tartályban lévő cseppfolyósított tűzveszélyes gáz miatt,
- 2 felső küszöbértékű üzem a tárolás értelmezése kapcsán,
- 1 küszöbérték alatti üzem a telephelyén előállított szabvány szerinti feljavított biogáz miatt,
- 12 küszöbérték alatti üzem és 1 alsó küszöbértékű üzem a telephelyén található veszélyes anyag mennyiségének alsó küszöbérték negyede alá csökkentése miatt, és
- 2 küszöbérték alatti üzem üzem a telephelyen végzett tevékenység befejezése miatt.

Jogszabályváltozás kapcsán kisorolt veszélyes üzemek – II.

Jövőbeni kiemelt feladatok

- A jogszabályok egységes alkalmazása érdekében további **útmutatók segédletek kiadása**:
 - hatósági ellenőrzések végrehajtásáról (a hatósági ellenőrzési tervről és programról),
 - a biztonsági irányítási rendszer kialakításáról,
 - a belső védelmi tervezésről,
 - a dominóhatás és a külső hatások (földrengés és árvíz) bemutatásáról,
 - a veszélyes anyagok naprakész nyilvántartásáról,
 - a nyilvánosság biztosításáról,
 - a biztonsági dokumentáció elkészítése során felhasználható dokumentumok köréről,
 - a biztonsági dokumentációk felülvizsgálatáról.
- **Jogszabály módosítás 2016. I. félévében:**
 - Katasztrófavédelmi bírság (208/2011. (X. 12.) Korm. rendelet)
 - Igazgatási szolgáltatási díj (51/2011. (XII. 21.) BM. rendelet)